UNIVERZITA KARLOVA

Právnická fakulta

Jiří Bálek

Postavení kontrolního orgánu akciové společnosti řídící koncern

Autoreferát disertační práce

Školitel: Prof. JUDr. Stanislava Černá, Csc.

Studijní program: Teoretické právní vědy – Obchodní právo

Praha 2024

I. Teoretická východiska

Již sám zákonodárce potvrzuje legitimitu podnikatelského seskupení jakožto efektivního nástroje podnikového řízení. Různá intenzita vzájemných vazeb a odlišných kvalit uplatňovaného vlivu vůči ovládané nebo řízené osobě účastnící se na podnikatelském seskupení je klíčovou složkou soudobého korporačního práva. Právní úprava má v tomto ohledu za úkol především usměrňovat, případně sanovat, potenciální excesy a určovat základní mantinely pro vztahy vznikající mezi jednotlivými účastníky podnikatelského seskupení. Právní regulace podnikatelských seskupení rovněž funkčně doplňuje pravidla o odpovědnosti a ručení nejen členů volených orgánů obchodní korporace při realizaci základních principů práva obchodních korporací.[1] Nutno však podotknout, že „*začlenění do skupiny ohrožuje jak seskupené obchodní korporace v ovládaném či řízeném postavení, tak jejich členy, věřitele či zaměstnance a další s nimi obligačně i jinak spojené osoby.*“[2] Právě z toho důvodu je postavení kontrolního orgánu uvnitř podnikatelského seskupení v mnoha případech rozhodující a neodmyslitelné, zejména pak pro realizaci ochranné a reparační funkce, kterou má právní úprava podnikatelských seskupení naplňovat.

Nejvyšší stupeň podnikatelského seskupení, koncern, „*je zákonem chápán jako ekonomická jednotka s pevnějším stupněm vnitřní konzistence než jiná podnikatelská seskupení. Účelem § 79 v návaznosti na § 72 a 81 je vytvořit pravidla pro funkční existenci koncernu, kde jsou řízené osoby podřízeny soudržné (nikoliv nahodilé) politice s jednotným hospodářským účelem, a kde jsou případné vnitřní výhody a nevýhody sanovány v rámci celého koncernu tak, aby nedošlo k úpadku členů koncernu.*“[3] Dochází tudíž ke střetu mezi (i) formováním vnitřní struktury každého jednotlivého člena koncernu včetně osob(y) řídicí, a (ii) postavením koncernu, tj. jeho členů podrobených jednotnému řízení a osob(y) řídicí, jako funkční ekonomické jednotky, kdy zájmová jednota celku přerůstá zájmy jednotlivců i samotné osoby řídicí.[4]

Klíčový význam kontrolního orgánu je z pohledu teorie i praxe spíše opomíjen. Dosavadní přístupy k nastavení obecných pravidel (vytyčených zákonodárcem), zavádějící do českého právního řádu ochranné schéma obchodní korporace vůči jakémukoliv vlivu (nezávisle na nositeli jeho výkonu), považují kontrolní orgán z hlediska jeho působnosti za tzv. orgán

[1] Srov. ČECH, Petr a Petr ŠUK. Právo obchodních společností: v praxi a pro praxi (nejen soudní). Vydání I. Praha: Ivana Hexnerová - Bova Polygon, 2016. s. 186. ISBN 978-80-7273-177-0.

[2] ČERNÁ, Stanislava, Ivana ŠTENGLOVÁ a Irena PELIKÁNOVÁ. Právo obchodních korporací. Praha: Wolters Kluwer, 2015. s. 206. ISBN 978-80-7478-735-5.

[3] ŠTENGLOVÁ, Ivana, HAVEL, Bohumil, CILEČEK, Filip, KUHN, Petr, ŠUK, Petr. § 79. In: ŠTENGLOVÁ, Ivana, HAVEL, Bohumil, CILEČEK, Filip, KUHN, Petr, ŠUK, Petr. *Zákon o obchodních korporacích*. 2. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2017, s. 222. ISBN 978-80-7400-540-4.

[4] ČECH, P., ŠUK, P. *Právo obchodních společností: v praxi a pro praxi (nejen soudní),* s. 223.

druhotný/sekundární. Je to právě kontrolní orgán, jehož elementárním úkolem a účelem je zajistit dostatečnou míru kontroly statutárního orgánu (ve věci přezkum výkonu působnosti statutárního orgánu, apod.)[5] či jiných osob v obdobném postavení. V našem případě právě ve vztahu k akciové společnosti řídicí koncern a v rámci onoho synergického vztahu mezi koncernem (jako celkem), jeho dílčími členy, orgány těchto členů, a osobami, jež jsou nositeli kvalifikovaného vlivu (např. významní věřitelé a investoři), zajistit přijatelnou a účelnou míru dozoru. Otázka zásadního postavení kontrolního orgánu v rámci právní úpravy koncernových vztahů však zůstává ve většině případů nedotčena, byť kontrolní činnost (spočívající v několika stupních kontroly realizované prostřednictvím kontrolního orgánu) je eminentním a vůdčím prvkem dohledu a jakousi prodlouženou rukou akcionářů při ochraně jejich zájmů.[6] Právě proto může být působnost a postavení kontrolního orgánu v mnoha otázkách vertikálního či horizontálního podnikatelského seskupení klíčovým prvkem pro zajištění kontrolní koncernové synergie.

Tuzemská doktrína[7] ani judikatura nevěnují dostatečnou pozornost otázce působnosti kontrolního orgánu řídicí osoby a s ní související přenositelnosti či omezení odpovědnosti v reflexi nastavení struktury vztahů mezi členy statutárního a kontrolního orgánu řízené osoby a řídicí osobou (resp. jejími orgány) při realizaci běžných a mimořádných jednání nesoucích koncernovou kvalifikaci (např. koncernový zájem). V tuzemské odborné literatuře proto monografickou práci vztahující se k otázkám působnosti kontrolního orgánu řídicí osoby nenalezneme. Právní úprava ani doktrína dosud nezaujala jednoznačné stanovisko k otázce, zdali míra vnitřní či vnější kontroly prováděná členy kontrolního orgánu řídicí osoby v rámci koncernu (např. ve vztahu k preventivní kontrolní činnosti) může ve svém důsledku omezit rozsah odpovědnosti jiných osob, jako např. členů statutárního či kontrolního orgánu řízené osoby nebo nositele kvalifikovaného vlivu. Judikatura o přenosu fiduciárních povinností při splnění podmínky fakticity výkonu funkce člena voleného orgánu pojednává pouze okrajově, avšak nikoli ve vztahu k právní úpravě podnikatelských seskupení.[8] Vůle zákonodárce však v souladu s běžnou praxí směřuje k rozšíření fiduciárních povinností na osoby stojící mimo volený orgán (k němuž sanační mechanismus pro

[5] Srov. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 10. 3. 2010, sp. zn. 29 Cdo 2533/2008.

[6] Viz. LASÁK, Jan. *Kontrola řízení a správy akciové společnosti a postavení dozorčí rady*. Praha: Wolters Kluwer, 2023. s. 124. ISBN 978-80-7676-566-5.

[7] Poznámka autora: Okrajově se v rámci tuzemské doktríny problematice věnuje právě LASÁK ve vztahu ke kontrolní působnosti dozorčí rady mateřské společnosti vůči společnostem dceřiným (viz. LASÁK, J. *Kontrola řízení a správy akciové společnosti a postavení dozorčí rady,* s. 146-168.). Ve vztahu k přenosu působnosti představenstva k provedení organizační změny na dozorčí radu hovoří též NEMANSKÝ, Jan. Přenesení působnosti provést organizační změnu na dozorčí radu – je to dobrý nápad?. *Bulletin advokacie*, 2023, č. 7-8, s. 37-40, avšak zde se domnívám, že zde se jedná spíše o minoritní názor ovlivněný fakticitou praxe, který předpokládám že v rámci striktní oddělitelnosti statutární a kontrolní působnosti orgánů akciové společnosti neobstojí.

[8] Viz. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 3. 2017, sp. zn. 29 Cdo 4095/2016.

vyrovnání újmy vzniklé ovlivněním poskytuje právní úprava podnikatelských seskupení), byť fakticky jako jeho člen jednají, a tímto vytváří širší prostor pro dohledovou činnost vykonávanou členy onoho kontrolního orgánu.[9]

[9] Srov. Důvodová zpráva k § 62 vládního návrhu zákona kterým se mění zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění zákona č. 458/2016 Sb., a další související zákony.

II. Výzkumná část

a. Metodika a cíle výzkumu

Hlavním výzkumným cílem této disertační práce je podrobně analyzovat působnost kontrolního orgánu akciové společnosti řídicí koncern, a to včetně rozsahu práv a povinností jeho členů v rámci právní úpravy koncernu, jakožto podnikatelského seskupení, v reflexi jeho formování, struktury a koncernových vztahů. V rámci tohoto výzkumného cíle dizertační práce jsem si položil následující výzkumné otázky:

- Jaké je postavení kontrolního orgánu akciové společnosti řídicí koncern v rámci české právní úpravy?
- Umožňuje tuzemská právní úprava koncernu (resp. podnikatelských seskupení) zřídit v rámci koncernu tzv. "nejvyšší či ústřední" kontrolní orgán s dozorčími oprávněními vůči jednotlivým členům koncernu?
- Jaká kontrolní oprávnění svěřuje tuzemská právní úprava řídicí osobě (resp. jejímu kontrolnímu orgánu) ve vztahu ke konkrétnímu právnímu jednání statutárního orgánu řízené osoby spadající do tzv. "koncernové kvalifikace"?
- Jaká práva a povinnosti náleží členovi kontrolního orgánu akciové společnosti řídicí koncern ve vztahu k řízeným osobám?
- Jak působí vyšší míra kontroly ze strany kontrolního orgánu řídicí osoby na omezení odpovědnosti člena statutárního nebo kontrolního orgánu řízené osoby při porušení fiduciárních povinností?

První výzkumná otázka tudíž představuje výzkumnou otázku hlavní (nosnou) a následující výzkumné otázky představují výzkumné otázky dílčí.

Metodologické zázemí pro řešení problematiky postavení kontrolního orgánu akciové společnosti řídicí koncern, a tedy teoretické vědecké metody výzkumu, tvoří zejména metoda analýzy (kterou tvoří klasifikační analýza, vztahová analýza a kauzální analýza) a kombinovaně i komparace a indukce. V návaznosti na vědecké metody použité pro shromáždění jednotlivých poznatků byla pro účely zobecnění získaných závěrů následně užita vědecká metoda syntézy (v podobě analyticko-syntetických poznávacích postupů), abstrakce a dedukce. Ve vztahu k výkladu právního textu, resp. jeho interpretace, byl použit výklad jazykový, logický, formálně systematický, subjektivně historický a objektivně teleologický společně s výkladem komparativním. Při užití komparativního výkladu (v návaznosti na vědeckou metodu komparativní) bylo zohledněno především právo německé a rakouské. V kapitole věnující se problematice interního auditu bylo krajově nahlédnuto do práva švýcarského. Co se týče

problematiky tzv. „*Lead Independent Director*“, zde příslušná kapitola vychází i z práva Spojených států amerických. V disertační práci je taktéž reflektováno právo Evropské Unie, a to zejména v kapitole týkající se principů *corporate governance.*

Mimo úvodu a závěru je disertační práce rozdělena do tří kapitol. Každá část je dále členěna na kapitoly (a dílčí podkapitoly) až do páté úrovně vnitřní struktury disertační práce.

Část 2 předně vymezuje hranice fenoménu (principů) *corporate governance* a jeho vliv na formování práv a povinností kontrolního orgánu v dualistickém a monistickém systému řízení akciové společnosti. Část (a její kapitoly) blíže rozebírá efektivní a účinnou koncepci kontroly a postavení kontrolního orgánu, která je vnímána jako primát moderní akciové společnosti. Samotná myšlenka řádné správy a řízení společnosti souvisí s tzv. „*agency problem*“ neboli problematikou střetu zájmů projevující se převážně mezi akcionářem (jakožto osobou držící určitý počet akcií ve společnosti)[10] a osobami zastupujícími zájmy akcionáře ve společnosti. Principy *corporate governance* jsou následně promítnuty do formování vnitřní struktury akciové společnosti a jejích kontrolních orgánů – předně dozorčí rady v dualistickém systému vnitřní struktury akciové společnosti. Správní rada kombinující prvky výkonné a nevýkonné působnosti *ex lege* označována jako statutární orgán je ekvivalentem právní struktury společnosti, ve které kontrolní orgán *de facto* neexistuje.[11] Splynutím statutární a kontrolní funkce v monistickém systému vnitřní struktury akciové společnosti dochází ke ztrátě kooperačního a informačního mezikroku (včetně striktního oddělení statutární a kontrolní působnosti), v důsledku čehož se kontrolní funkce správní rady stává do jisté míry obsolentní – v podobě v jaké ji realizuje dozorčí rada – avšak co do efektivity výkonu kontroly příznivější. Vzhledem k minimalizaci charakteru správní rady jakožto kontrolního orgánu akciové společnosti je tato disertační práce zaměřena převážně na problematiku dozorčí rady akciové společnosti, její charakteristiky a působnosti, kterou funkčně doplňuje o otázky působnosti správní rady a fakultativních orgánů. Následně je tudíž analyzována působnost dozorčí rady akciové společnosti z obecného hlediska (zohledňující vazby na kontrolu výkonu působnosti představenstva a činnosti akciové společnosti.

[10] Poznámka autora: Akcie představuje podíl akcionáře ve společnosti a ztělesňuje práva a povinnosti s podílem spojené jak blíže rozvádí PIHERA, Vlastimil. 1. Charakteristika a náležitosti akcií. In: ŠTENGLOVÁ, Ivana, DĚDIČ, Jan, LASÁK, Jan, PIHERA, Vlastimil, LÁLA, Daniel et al. *Akciové společnosti*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 59, marg. č. 248., na něhož lze navázat analýzou ust. § 31 z.o.k. ohledně charakteru podílu a rozsahu jeho zákonného vymezení, kterou uvádí HAVEL, Bohumil. § 31 [Vymezení podílu]. In: ŠTENGLOVÁ, Ivana, HAVEL, Bohumil, CILEČEK, Filip, KUHN, Petr, ŠUK, Petr. Zákon o obchodních korporacích. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 78, marg. č. 4. ISBN 978-80-7400-914-3.

[11] ŠTENGLOVÁ, Ivana. § 456 [Správní rada]. In: ŠTENGLOVÁ, Ivana, HAVEL, Bohumil, CILEČEK, Filip, KUHN, Petr, ŠUK, Petr. Zákon o obchodních korporacích. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 967, marg. č. 10. ISBN 978-80-7400-799-6; a dále LASÁK, Jan. 1. Charakteristika správní rady. In: ŠTENGLOVÁ, I., DĚDIČ, J., LASÁK, J., PIHERA, V., LÁLA, D. et al. *Akciové společnosti*, s. 575, marg. č. 1960.

Část 3 ve vztahu k jednotnému řízení a postavení kontrolního orgánu řídicí osoby podává obraz komplexnosti matrixu vnitřních vztahů podnikatelského seskupení v kvalitě koncernu a právních/faktických vztahů jeho členů. V reflexi komparativního pohledu do německého a rakouského akciového práva autor vymezuje kvalifikaci kontrolního orgánu akciové společnosti řídicí koncern z pohledu doplňkové „koncernové" působnosti vůči řízeným osobám v korporačním právu tuzemském. Cílem Kapitoly je vypořádat se s kvalifikací kontrolního orgánu řídicí osoby jakožto orgánu koncernového a vytyčením mezí jeho kontrolních oprávnění vůči řízeným osobám Zákon stanoví pro práva a povinnosti kontrolního orgánu jen obecné mantinely, přičemž platí zásada, že „každý může činit, co není zákonem zakázáno…" a „*nezakazuje-li to zákon výslovně, mohou si osoby ujednat práva a povinnosti odchylně od zákona…*"[12] Stupeň volnosti při formování vnitřní struktury koncernu (jeho jednotlivých členů) je však omezený s ohledem na kogentní a dispozitivní ustanovení z.o.k., zejména co se týče statusových otázek právnických osob. Působnost kontrolního orgánu lze v rámci koncernu, zvláště s přihlédnutím k postavení osoby řídicí, diverzifikovat na řadu obecných a zvláštních kontrolních činností, přičemž tyto činnosti zahrnují mimo jiné předběžnou, průběžnou a následnou kontrolu společně s řadou informační povinností, které jsou klíčové pro efektivitu mechanismů jednotného řízení. Vzhledem k potenciální míře ingerence kontrolní působnosti řídicí osoby do působnosti orgánů osoby řízené poskytuje Část 3, jakožto nosná část této disertační práce, komplexní pohled na koncernovou kontrolní působnost řídicí osoby a současně vliv úrovně koncernové kontroly[13] na intenzitu (omezení či přenosu) odpovědnosti členů statutárního či kontrolního orgánu řízené osoby za případné porušení fiduciárních povinností a souvisejícího vypořádání újmy, tj.: (i) jak působí vyšší míra kontroly ze strany kontrolního orgánu řídicí osoby na omezení odpovědnosti člena statutárního nebo kontrolního orgánu při porušení fiduciárních povinností?; (ii) jaký rozsah působnosti dává zákon členům kontrolního orgánu akciové společnosti řídicí koncern pro výkon práv a povinností uvnitř koncernu; a (iii) jaká práva a povinnosti náleží členovi kontrolního orgánu akciové společnosti řídicí koncern ve vztahu k ostatním členům koncernu?

Část 4 vyzdvihuje důležitost koncepce komunikace s investory a prostředky prosazení instrumentů nezávislosti do struktury obligatorních orgánů (především) akciové společnosti prosazující prvky *corporate governance*. Praxe promítá prvky dodatečné (investiční/akcionářské)

[12] Ust. § 1 odst. 2) občanského zákoníku.

[13] Poznámka autora: Kapitola 3.5 týkající se koncernového zájmu byla publikována autorem v rámci příspěvku ve sborníku viz. BÁLEK, Jiří. Kontrola prosazování koncernových zájmů ze strany orgánů řídící osoby. In ŠKRABKA, Jan a VACUŠKA, Lukáš (ed.). *Právo v podnikání vybraných členských států Evropské unie. Sborník příspěvků k XII. ročníku mezinárodní vědecké konference*. Praha: TROAS, s.r.o., 2020, s. 12-22, ISBN: 978-80-88055-10-5.

nezávislosti do funkcí Interního auditu[14] a tzv. (lead) independent direktora (LID)[15], jehož primární rolí je být mediátorem a strážcem nezávislosti mezi akcionáři / investory a statutárním orgánem s cílem zajistit efektivní informační synchronizaci.[16]

V závěru jsou shrnuty poznatky získané analýzou výzkumných otázek a současně též odpovědi na jednotlivé výzkumné otázky, kterou jsou stěžejní pro dosažení výzkumného cíle disertační práce.

[14] Poznámka autora: Kapitola 4.1 týkající se Interního auditu byla publikována autorem v rámci příspěvku ve sborníku viz. BÁLEK, Jiří. Position and role of internal audit within the business group controlling mechanisms. In ŠKRABKA, Jan, GRMELOVA, Nicole (ed.). *Challenges of Law in Business and Finance. Conference proceedings 13th International Scientific Conference "Law in Business of Selected Member States of the European Union"*. Bucharest, Paris, Calgary: ADJURIS – International Academic Publisher, 2021, s. 147-157, ISBN: 978-606-95351-1-0 (E-Book).

[15] Poznámka autora: Kapitola 4.2 týkající se role Lead Independent Director byla publikována autorem v rámci odborného článku viz. BÁLEK, Jiří. Lead Independent Director – strážce nezávislosti, či přežitek corporate governance?. *Právní rozhledy*, 2023, č. 15-16, s. 547-551. ISSN: 1210-6410.

[16] PLOUHINEC, Marion. *The Role of the Lead Independent Director*. Online. Harvard Law School Forum on Corporate Governance, 2018. s. 1. Dostupné z: https://corpgov.law.harvard.edu/2018/11/25/the-role-of-the-lead-independent-director/. [citováno 2022-12-10].

b. Výsledky výzkumu

Hlavním výzkumným cílem této disertační práce bylo podrobně analyzovat působnost kontrolního orgánu akciové společnosti řídicí koncern, a to včetně rozsahu práv a povinností jeho členů v rámci právní úpravy koncernu, jakožto podnikatelského seskupení, v reflexi jeho formování, struktury a koncernových vztahů. S ohledem na výše uvedené lze tvrdit, že postavení kontrolního orgánu akciové společnosti řídicí koncern je (zejména ve vztahu ke kótovaným společnostem a mezinárodním koncernům) významně formováno na základech principů *corporate governance*.

V rámci vytyčeného výzkumného cíle jsem si položil jednu hlavní a několik dílčích výzkumných otázek.

Předně jsem si položil otázku, jaké je postavení kontrolního orgánu akciové společnosti řídicí koncern v rámci české právní úpravy. Pro řádnou klasifikaci kontrolního orgánu akciové společnosti jsem posuzoval vnitřní strukturu obligatorních orgánů akciové společnosti ve světle dualistického a monistického systému řízení. Dospěl jsem k závěru, že o obligatorním kontrolním orgánu akciové společnosti lze hovořit pouze v případě, kdy je zvolen dualistický systém vnitřní struktury akciové společnosti, v němž kontrolní působnost vykonává dozorčí rada (srov. § 446 a násl. z.o.k.). V případě monistického systému vnitřní struktury akciové společnosti platí, že akciová společnost nemá obligatorní kontrolní orgán, ale správní radu nadanou kombinovanou působností statutárního a kontrolního orgánu (§ 456 odst. 1 a 2 z.o.k.). Dále jsem se zabýval analýzou dílčích aspektů role a postavení dozorčí rady akciové společnosti řídicí koncern, jež je přímo odvislé od: (i) role řídicí osoby při realizaci jednotného řízení; a dále též (ii) působnosti představenstva řídicí osoby; jelikož tyto aspekty představují mantinely tzv. rozšířené (koncernové) kontrolní působnosti dozorčí rady řídicí osoby. S ohledem na: (i) formování a pravidla vnitřní struktury orgánů akciové společnosti řídicí koncern; (ii) absenci právní osobnosti koncernu (pouze cíleně vytvořeného ekonomického celku); a současně i (iii) právní samostatnost řídicí a řízené osoby; jsem dospěl k závěru, že dozorčí radu řídicí osoby nelze považovat za "koncernovou" dozorčí radu, jelikož její působnost je ohraničena výlučně právní integritou řídicí osoby. Obecně proto platí, že působnost kontrolního orgánu řídicí osoby se bez dalšího v důsledku vzniku koncernu a existence jednotného řízení v "koncernovou" kontrolní působnost netransformuje. Kontrolní (resp. dohledová) působnost dozorčí rady řídicí osoby se však v důsledku existence koncernu rozšiřuje. V důsledku tzv. zrcadlového efektu se kontrolní působnost dozorčí rady řídicí osoby (tj. ve vztahu ke kontrole výkonu působnosti představenstva a činnosti řídicí osoby) rozšíří identicky, a dochází tudíž přímo úměrně k rozšíření dohledového (kontrolního) oprávnění dozorčí

rady řídicí osoby sledujícím výkon působnosti představenstva řídicí osoby. Koncernová kontrolní působnost dozorčí rady sleduje koncernovou působnost představenstva [co do jednotného řízení, koordinace a určování jednotné politiky koncernu, včetně (přímého/nepřímého) nakládání s podíly v řízených společnostech a vypořádání zisku či ztráty]. To však nesmí znamenat ultimátní zásah či převzetí dohledové (kontrolní) působnosti kontrolního orgánu řízené osoby.

V návaznosti na postavení a roli dozorčí rady řídicí osoby jsem si dále položil otázku, zdali tuzemská právní úprava koncernu (resp. podnikatelských seskupení) umožňuje zřídit v rámci koncernu tzv. "nejvyšší či ústřední" kontrolní orgán s dozorčími oprávněními vůči jednotlivým členům koncernu. Vzhledem k právní úpravě podnikatelských seskupení, resp. koncernu, a přístup české (a speciálně též německé a rakouské) právní nauky klasifikující koncern jakožto ekonomickou jednotku tvořenou seskupením právně samostatných obchodních korporací, jsem v reflexi komparativního pohledu jednotlivých právním řádů dospěl k závěru, že tuzemská právní úprava zřízení tzv. "koncernového kontrolního orgánu", v podobě kontrolního orgánu obligatorního, neumožňuje. Členové koncernu si společně se začleněním do koncernu ponechávají svou vlastní autonomii a vnitřní strukturu obligatorních orgánů respektující právní samostatnost členů koncernu. Jednotná (dodatečná) vnitřní struktura koncernu, v rámci které by docházelo ke vzniku nových koncernových orgánů a současně k přenosu působnosti obligatorních orgánů řízených osob na obligatorní orgány osoby řídicí tudíž v důsledku jednotného řízení ze zákona nevzniká. Nelze však opomenout, že v důsledku činnosti řídicí osoby a realizace jednotného řízení (projevujícího se např. udělováním a kontrolou koncernových pokynů, prosazením koncernové preventivní kontroly v podobě předchozího souhlasu apod.) bude docházet k dodatečné (rozšířené) koncernové kontrole ze strany dozorčí rady řídicí osoby (realizované prostřednictvím představenstva řídicí osoby). Taková kontrola však nesmí mít za cíl suplovat obligatorní kontrolní působnost náležející kontrolním orgánů řízených osob. V rámci jednotného řízení a organizační struktury koncernu jsem dále analyzoval aspekty zřízení fakultativního orgánu řízené osoby, jehož členem je právě řídicí osoba. Takový fakultativní orgán "koncernového charakteru" nesmí přejímat základní působnost obligatorních orgánů řízené osoby, avšak může sloužit jako dodatečný informační kanál pro zprostředkování koncernové strategie, koordinačních a koncepčních otázek a naopak poskytovat řídicí osobě obraz o realizaci koncernových zájmů a jednotné politice koncernu. Vzhledem k omezené míře možného zásahu do právní samostatnosti řízené osoby a statusovému charakteru základní působnosti obligatorních orgánů řízené osoby je vymezení působnosti fakultativního orgánu klíčové (tj. jaký je konkrétní účel a role řídicí osoby ve vnitřní struktuře řízené osoby).

Dále jsem si položil za cíl vymezit, jaká kontrolní oprávnění svěřuje tuzemská právní úprava řídicí osobě (resp. jejímu kontrolnímu orgánu) ve vztahu ke konkrétnímu právnímu jednání statutárního orgánu řízené osoby spadající do tzv. "koncernové kvalifikace". Po bližší analýze tuzemské právní úpravy v komparativním pohledu s německým a rakouským akciovým právem jsem jako efektivní kontrolní oprávnění řídicí osoby identifikoval a vymezil oprávnění spadající do preventivní kontrolní působnosti kontrolního orgánu, tj. předchozí souhlas k určitému právnímu jednání orgánu statutárního (srov. ust. § 49 odst. 1 z.o.k.). Tuzemská právní úprava dozorčí radě řídicí osoby v obecné rovině neumožňuje vyhradit si (předchozí) souhlas s určitým typem právních jednání (srov. § 49 odst. 1 z.o.k.) bez dalšího – tzn. s účinky na úrovni řídicí či řízené osoby. Není však vyloučeno, aby stanovy (akciové) řídicí společnosti takové oprávnění dozorčí radě výslovně založily (tj. vymezily konkrétní katalog právních jednání či rámcově ponechali prostor k jeho specifikaci v dikci dozorčí rady řídicí osoby). Problematickým se však může zdát prosazení (preventivního) kontrolního oprávnění kontrolního orgánu řídicí osoby na úrovni osoby řízené, jehož realizaci napříč koncernem zákon výslovně nereguluje. Zákon reguluje problematiku koncernových pokynů (ve smyslu § 81 odst. 1 z.o.k.), které však není oprávněn udělit kontrolní orgán řídicí osoby kontrolnímu orgánu osoby řízené a naopak. Aby mohl být koncept udělení (předchozího) souhlasu kontrolního orgánu k právnímu jednání týkající se právního jednání "koncernové kvalifikace" funkční, musí spolu příslušné kontrolní orgány (řídicí a řízené osoby) spolupracovat prostřednictvím statutárních orgánů řídicí a řízené osoby. Má-li dozorčí rada řídicí osoby udělit souhlas (prostřednictvím představenstva řídicí osoby) s právním jednáním osoby řízené, musí od řízené osoby (resp. jejího statutárního orgánu) obdržet informace nezbytné k řádnému posouzení takové žádosti, včetně jejích implikací pro ostatní členy koncernu, koncern jako celek či funkční část koncernu, která může být takovým rozhodnutím zasažena. Totéž platí v případě, kdy předchozí souhlas s právním jednáním naplňující znaky "koncernové kvalifikace" uděluje dozorčí rada řízené osoby v případě, kdy její preventivní kontrolní působnost ve smyslu ust. § 49 odst. 1 z.o.k. byla založena stanovami, které vymezily katalog právních jednání "koncernové kvalifikace" vyžadující právě předchozí souhlas na úrovni řízené osoby. Bez náležité synergie a spolupráce statutárního a kontrolního orgánu řídicí a řízené osoby nemůže být koncept tzv. koncernového souhlasu efektivní, jelikož bude postrádat dostatečnou a nezbytnou informační výměnu mezi řídicí a řízenou osobou. Za další aspekt dohledové činnosti dozorčí rady řídicí osoby lze považovat kontrolu řídicích (koncernových) pokynů ovlivněnou intenzitou a rozsahem koncernového zájmu. Provedl jsem proto analýzu závaznosti koncernových pokynů a efektivity prostředků jejich kontroly. S ohledem na efektivitu kontroly ze strany řídicí osoby jsem jako nejúčinnější oprávnění dozorčí rady řídicí osoby ke kontrole realizace koncerných pokynů

vyhodnotil právě její kooperační linku vůči představenstvu řídicí osoby. Dozorčí rada řídicí osoby je tak oprávněna požádat představenstvo řídicí osoby (v rámci kontroly výkonu jeho působnosti) o provedení kontroly realizace koncernového pokynu, kterou představenstvo provede prostředky pro samotné udělení původního (kontrolovaného) řídicího pokynu (§ 81 odst. 1 z.o.k.).

Dále jsem si položil otázku, jaká práva a povinnosti náleží členovi kontrolního orgánu akciové společnosti řídicí koncern ve vztahu k řízeným osobám. Role a působnost dozorčí rady řídicí osoby je v rámci koncernu dvojí: (i) dozorčí rada řídicí osoby dohlíží primárně na výkon působnosti představenstva řídicí osoby a na činnost společnosti (§ 446 odst. 1 z.o.k.); a dále (ii) dohlíží na výkon působnosti představenstva řídicí osoby ve vztahu jednotnému řízení koncernu – k čemuž ji náleží příslušná kontrolní oprávnění. Pro oba uvedené případy dozorčí rada řídicí osoby usiluje o efektivní implementaci kontrolních mechanismů na úrovni: (i) řídicí osoby; i (ii) řízených osob. Konkrétní výseč práv a povinností člena dozorčí rady řídicí osoby vůči řízeným osobám úzce souvisí s podvolením se projevům řídicího vlivu na straně orgánů řízených osob (nezávisle na skutečnosti, zdali je akceptace vlivu faktická či smluvní - projevující se obdobou ovládací smlouvy). Za hybatele koncernové kontrolní působnosti lze považovat koncernový zájem, který představuje zájmovou jednotu koncernového směřování. Řídicí osoba však existenci koncernového zájmu obhajuje projevy jednotného řízení (s akcentem na koncernové pokyny). Dozorčí rada řídicí osoby sledující realizaci kontrolní oprávnění ve vztahu ke sledování koncernového zájmu řízenou osobou musí disponovat oprávněním obrátit se na představenstvo řídicí osoby, které jakožto prostředník musí požadavku dozorčí rady v realizaci individuálního kontrolního oprávnění (jako je např. kontrola řídicích pokynů) vyhovět. Člen dozorčí rady řídicí osoby však jako takový žádnými zvláštními právy a povinnostmi vůči řízeným osobám přímo nedispuje. V důsledku "zrcadlového efektu" na úrovni řídicí osoby směřuje linka kontrolní působnosti dozorčí rady řídicí osoby vůči představenstvu řídicí osoby. Představenstvo řídicí osoby bude však vždy tzv. mezičlánkem přenášejícím a realizujícím kontrolní působnost ve vztahu k řízeným osobám.

A konečně jsem si položil otázku, jak působí vyšší míra kontroly ze strany kontrolního orgánu řídicí osoby na omezení odpovědnosti člena statutárního nebo kontrolního orgánu řízené osoby při porušení fiduciárních povinností. Vzhledem k právní samostatnosti členů koncernu, jsem dospěl k závěru, že vyšší míra kontroly (byť působící v určitých případech invazivněji ve vztahu k řízené osobě) nemá ze zákona za důsledek omezení odpovědnosti za případné porušení fiduciárních povinností členů volených orgánů řízené osoby. Účinky dodatečné koncernové kontroly (v podobě kontroly realizace koncernového pokynu, otázek preventivní kontroly v podobě předchozího souhlasu k právnímu jednání či dodržování "vnitropodnikové smlouvy"

mezi řídicí a řízenou osobou) v mezích tuzemského korporačního práva neumožňují členům volených orgánů řízené osoby být zbaven či omezen na odpovědnosti za porušení svých fuduciárních povinností (srov. ust. § 81 odst. 2 z.o.k.). Obdobný závěr lze přijmout i v případě porušení zavedeného mechanismu vyžadujícího předchozí souhlas řídicí osoby (či dozorčí rady řízené oosby na základě katalogu právních jednání "koncernové kvalifikace" ve stanovách řízené osoby) k právnímu jednání statutárního orgánu osoby řízené. Účinnek vyšší kontroly ze strany řídicí osoby (resp. její dozorčí rady realizující kontrolu prostřednictvím představenstva) povede k vyvození důsledků ze strany řídicí osobou, nebudou-li volené orgány řízené osoby dodržovat požadavky vymezené řídicí osobou (např. prosazení personální obměny členů statutárního či kontrolního orgánu řízené osoby). V mezích právní úpravy koncernových pokynů (srov. § 81 odst. 1 a 2 z.o.k.) však platí, že bude-li statutárním orgánem řízené osoby dodržen a realizován koncernový pokyn, zprostí se jeho člen odpovědnosti za újmu, prokáže-li, že mohl rozumně předpokládat splnění podmínek pro koncernové vypořádání újmy (dle § 72 odst. 1 a 2 z.o.k.).

III. Závěr

Postavení kontrolního orgánu (dozorčí rady) akciové společnosti řídicí koncern je nutné chápat výhradně jako kontrolní orgán řídicí oosby, nikoli jako "ústřední" kontrolní orgán koncernu. Dozorčí rada řídicí osoby realizuje svou kontrolní působnost vůči řízeným osobám pouze omezeně, a to prostřednictvím představenstva řídicí osoby (v rozsahu tzv. zrcadlového efektu). Ve vztahu k přínosu této disertační práce pro právní vědu a praxi věřím, že tato práce bude hodnotným příspěvkem do odborné debaty týkající se (zejména) problematiky postavení dozorčí rady akciové společnosti řídicí koncern v tuzemském právním prostředí a poslouží i právní praxi při formování zakladatelských právních jednání kapitálových společností provázaných vztahy jednotného řízení.

Shrnutí disertační práce v anglickém jazyce

The position of the supervisory body of a joint-stock company managing the business group (especially in relation to listed companies and international business groups influenced by the principles of corporate governance), is a key issue of law of joint-stock companies, which has not been significantly addressed by domestic legal doctrine so far. The presented dissertation is therefore mainly devoted to: (i) the scope of powers of the supervisory body of the joint-stock company managing the business group, which is influenced by the existence of group relations; and simultaneously (ii) the analysis of the related functional elements of the control mechanisms of the business group.

The methodological background for solving the issue of the position and role of the supervisory body of the joint-stock company of th managing the business group, and therefore the theoretical scientific research methods, is formed mainly by the method of analysis (i.e. classification analysis, relational analysis and causal analysis) and a combination of comparison and induction. In connection with the scientific methods used for the collection of individual findings, the scientific method of synthesis (in the form of analytical-synthetic cognitive procedures), abstraction and deduction was subsequently used for the purpose of generalizing the obtained conclusions. In relation to the interpretation of the legal text, a linguistic, logical, formally systematic, subjectively historical and objectively teleological interpretation was used together with a comparative interpretation. When using a comparative interpretation (following the comparative scientific method), German and Austrian law was taken into account (marginally, in sub-chapters also Swiss law, the law of the United States of America and law of the European Union was also considered).

The main research objective of the dissertation was to analyze the position and role of the supervisory body of the joint-stock company (i.e. the supervisory board) managing the business group. It can be concluded that the competence (powers) of the supervisory board of the managing joint-stock company is mirrored (cf. mirror effect) in relation to group management within the dualistic system in the performance of the competence (powers) of the board of directors of the managing joint-stock company. The administrative board, as a monocratic body of a monistic management system of a joint-stock company, realizes its supervisory powers across the internal structure of the business group more simply, since it is directly empowered (as the statutory body) to enforce supervisory mechanisms and supervisory powers through the unified management.

In addition to the introduction and conclusion, the dissertation is divided into three chapters. Each chapter is further divided into sub-chapters internally structured up to five further levels.

Chapter 2 primarily defines the boundaries of the phenomenon (principles) of corporate governance and its influence on the formation of the rights and duties of the supervisory body in the dualistic and monistic system of joint-stock company management. The chapter analyzes in more detail the effective concept of supervision and the position of the supervisory body, which is perceived as the primacy of a modern joint-stock company. The very competence of the supervisory board of a joint-stock company in relation to the individual rights and obligations of its members is analyzed, as well as the creation of facultative bodies.

Chapter 3, in relation to the unified management and the position of the supervisory body of the managing (controlling) entity, provides a view on the complexity of the matrix of internal relations of the business group and the legal/factual relations of its members. Reflecting a comparative view of German and Austrian stock law, the author defines the qualification of the supervisory body of a joint-stock company managing a business group from the point of view of additional "business group" powers vis-à-vis controlled (managed) entities in domestic corporate law. A very key aspect of the effective implementation of control mechanisms of the: (i) controlling (managing) entity; and (ii) controlled (managed) entities; represents the cooperation of the managing entity‘s board of directors and supervisory board. Such cooperation is associated with submission of the bodies of the controlled (managed) entities to the influence of the controlling (managing) entity (regardless of whether the acceptance of influence is factual or contractual - manifested in a control contract). The driving force of the group's control powers is the group's interest, which represents the unified interest in the group's strategic direction. Additionally, the scope and organizational structure of additional advisory or initiative departments/units for selected professional topics are also described. Elected bodies of a joint-stock company are free to establish such departments within their organizational structure. We refer to these advisory/initiative units of the organizational structure of the elected bodies of the joint-stock company as (expert) committees. Joint-stock companies, whose shares are listed on the stock exchange, usually create a committee for appointment, remuneration and audit.

Chapter 4 analyzes and highlights the importance of a functional concept of communication with shareholders and investors, including the means of enforcing independence instruments in the structure of the obligatory bodies of joint-stock companies with an emphasis on elements of corporate governance. In practice, elements of additional (investment/shareholder) independence are reflected into the functions of Internal Audit and the so-called (Lead) Independent Director.

The establishment of Internal Audit at the level of the managing (controlling) entity with the power to exercise control in relation to managed (controlled) entities reflects the problem of centralization and internationalization of the Internal Audit function. The effect of breaking through the influence of shareholders or investors (mainly in joint-stock companies with a monistic management system) is further analyzed in relation to the position of Lead Independent Director, whose role brings mediation and advisory mechanisms into the internal organization of the elected bodies of the joint-stock company. It can be stated that, functionally, this role is more effective in the monistic management system of a joint-stock company, but it also brings a number of advantages for a dualistic system.

In the conclusion, the findings obtained from the analysis of the research questions are summarized, as well as the answers to the individual research questions, which represent the key conclusions for achieving the research goal of the dissertation.

Seznam zdrojů použitých v autoreferátu:

1. BÁLEK, Jiří. Kontrola prosazování koncernových zájmů ze strany orgánů řídící osoby. In ŠKRABKA, Jan a VACUŠKA, Lukáš (ed.). Právo v podnikání vybraných členských států Evropské unie. *Sborník příspěvků k XII. ročníku mezinárodní vědecké konference*. Praha: TROAS, s.r.o., 2020, s. 12-22, ISBN: 978-80-88055-10-5.
2. BÁLEK, Jiří. Lead Independent Director – strážce nezávislosti, či přežitek corporate governance?. *Právní rozhledy*, 2023, č. 15-16, s. 547-551. ISSN: 1210-6410.
3. BÁLEK, Jiří. Position and role of internal audit within the business group controlling mechanisms. In ŠKRABKA, Jan, GRMELOVA, Nicole (ed.). *Challenges of Law in Business and Finance. Conference proceedings 13th International Scientific Conference "Law in Business of Selected Member States of the European Union"*. Bucharest, Paris, Calgary: ADJURIS – International Academic Publisher, 2021, s. 147-157, ISBN: 978-606-95351-1-0 (E-Book).
4. ČECH, Petr a Petr ŠUK. *Právo obchodních společností: v praxi a pro praxi (nejen soudní)*. Vydání I. Praha: Ivana Hexnerová - Bova Polygon, 2016. ISBN 978-80-7273-177-0.
5. ČERNÁ, Stanislava, Ivana ŠTENGLOVÁ a Irena PELIKÁNOVÁ. *Právo obchodních korporací.* Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-735-5.
6. Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona kterým se mění zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění zákona č. 458/2016 Sb., a další související zákony.
7. ŠTENGLOVÁ, Ivana, DĚDIČ, Jan, LASÁK, Jan, PIHERA, Vlastimil, LÁLA, Daniel et al. *Akciové společnosti*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023.
8. ŠTENGLOVÁ, Ivana, HAVEL, Bohumil, CILEČEK, Filip, KUHN, Petr, ŠUK, Petr. *Zákon o obchodních korporacích*. 2. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2017. ISBN 978-80-7400-540-4.
9. ŠTENGLOVÁ, Ivana, HAVEL, Bohumil, CILEČEK, Filip, KUHN, Petr, ŠUK, Petr. *Zákon o obchodních korporacích*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 78, marg. č. 4. ISBN 978-80-7400-914-3.
10. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 10. 3. 2010, sp. zn. 29 Cdo 2533/2008.
11. LASÁK, Jan. *Kontrola řízení a správy akciové společnosti a postavení dozorčí rady*. Praha: Wolters Kluwer, 2023. ISBN 978-80-7676-566-5.

12. NEMANSKÝ, Jan. Přenesení působnosti provést organizační změnu na dozorčí radu – je to dobrý nápad?. *Bulletin advokacie*, 2023, č. 7-8, s. 37-40.
13. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 3. 2017, sp. zn. 29 Cdo 4095/2016.
14. PLOUHINEC, Marion. The Role of the Lead Independent Director. Online. *Harvard Law School Forum on Corporate Governance*, 2018. s. 1. Dostupné z: https://corpgov.law.harvard.edu/2018/11/25/the-role-of-the-lead-independent-director/. [citováno 2022-12-10].
15. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Seznam zdrojů použitých v disertační práci:

Monografie

1. BORKOVEC, Aleš. *Akciová společnost a rozptýlené vlastnictví*. Praha: Leges, 2013. ISBN 978-80-7502-019-2.
2. ČECH, Petr a ŠUK, Petr. *Právo obchodních společností: v praxi a pro praxi (nejen soudní)*. Praha: Ivana Hexnerová - Bova Polygon, 2016. ISBN 978-80-7273-177-0.
3. ČERNÁ, Stanislava; ŠTENGLOVÁ, Ivana a PELIKÁNOVÁ, Irena. *Právo obchodních korporací*. 2. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2021. ISBN 978-80-7598-991-8.
4. DĚDIČ, Jan a LASÁK, Jan. P*ávo kapitálových obchodních společností: přehled judikatury s komentářem*. Praha: Linde, 2010. ISBN 978-80-7201-781-2.
5. DVOŘÁK, Tomáš. *Akciová společnost*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7478-961-8.
6. EICHLEROVÁ, Kateřina. *Rekodifikace obchodního práva - pět let poté*. Praha, 2019. ISBN 978-80-7598-426-5.
7. HENDRYCH, Dušan; BĚLINA, Miroslav; FIALA, Josef; ŠÁMAL, Pavel; ŠTENGLOVÁ, Ivana et al. *Právnický slovník*. 3. podstatně rozš. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-059-1.
8. HURYCHOVÁ, Klára a BORSÍK, Daniel. *Corporate governance: kolektivní monografie*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-654-9.
9. KALSS, Susanne, KUNZ, Peter. *Handbuch für den Aufsichtsrat*. Österreich. 2016. 2. Auflage. Facultas (Verlag). s. 1742. ISBN: 978-3-7089-1362-9.
10. LASÁK, Jan. *Kontrola řízení a správy akciové společnosti a postavení dozorčí rady*. Praha: Wolters Kluwer, 2023. ISBN: 978-80-7676-566-5.

11. POKORNÁ, Jarmila; LASÁK, Jan a KOTÁSEK, Josef. *Obchodní společnosti a družstva*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2022. ISBN: 978-80-7400-867-2.
12. RADA, Ivan. *Dozorčí rada obchodních společností*. Praha: Linde, 2008. ISBN: 978-80-86131-75-7.
13. ROZEHNAL, Aleš. *Obchodní právo*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. ISBN: 978-80-7380-524-1.
14. ŠTAŇKO, Silvie. *Právní postavení člena statutárního orgánu řízené akciové společnosti*. 2023.
15. ŠTENGLOVÁ, Ivana; DĚDIČ, Jan; LASÁK, Jan; PIHERA, Vlastimil; LÁLA, Daniel et al. *Akciové společnosti*. V Praze: C. H. Beck, 2023. ISBN: 978-80-7400-914-3.

Komentáře

1. LASÁK, Jan; DĚDIČ, Jan; POKORNÁ, Jarmila a ČÁP, Zdeněk. *Zákon o obchodních korporacích: komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2021. ISBN: 978-80-7598-881-2.
2. LASÁK, Jan., DĚDIČ, Jan., POKORNÁ, Jarmila, ČÁP, Zdeněk, SKÁLOVÁ, Jana et al. *Zákon o obchodních korporacích: Komentář*. Systém ASPI. Wolters Kluwer. ASPI_ID KO90_2012CZ. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN: 2336-517X.
3. BĚLOHLÁVEK, Alexander J.; HORÁČEK, Tomáš a HORAČEK, Vít. *Komentář k zákonu o obchodních korporacích*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN: 978-80-7380-451-0.
4. DAVID, Ondřej, DEVEROVÁ, Lenka, DOLANSKÁ BÁNYAIOVÁ, Lucie, DVOŘÁK, Jan, DVOŘÁK, Tomáš, et al. *Občanský zákoník: Komentář, Svazek I, (§ 1-654)*. Online. Systém ASPI. Wolters Kluwer. ASPI_ID KO89_a2012CZ. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN: 2336-517X. [citováno 2023-3-5].
5. EMMERICH, Volker a HABERSACK, Mathias. *Aktien- und GmbH-Konzernrecht: [Kommentar]*. 6., überarb. Aufl. München: C.H. Beck, 2010. ISBN: 978-3-406-59905-7.
6. GRIGOLEIT, Hans Christoph; EHMANN, Erik; RIEDER, Markus S.; GANSMEIER, Johannes; SCHWENNICKE, Andreas et al. *Aktiengesetz: Kommentar*. 2. Auflage. München: C.H. Beck, 2019. ISBN: 978-3-406-68983-3.
7. HEIDEL, Thomas. (Hrsg.). *Aktienrecht und Kapitalmarktrecht*. 6. Auflage. Nomos. 2024, Buch, Kommentar. 3293 s. ISBN: 978-3-7560-0091-3.

8. KROPFF, Bruno a SEMLER, Johannes. *Münchener Kommentar zum Aktiengesetz*. Bd. 3, §§ 76-117 AktG, MitbestG, § 76 BertVG 1952. 2. Aufl. München: Beck, c2004. ISBN 3-406-45303-1.
9. KROPFF, Bruno a SEMLER, Johannes. *Münchener Kommentar zum Aktiengesetz*. Bd. 1, §§ 1-53. 2. Aufl. München: Beck, c2000. ISBN: 3-406-45301-5.
10. KROPFF, Bruno a SEMLER, Johannes. Münchener Kommentar zum Aktiengesetz. Bd. 1, §§ 1-53. 2. Aufl. München: Beck, c2000. ISBN: 3-406-45301-5.
11. SVEJKOVSKÝ, Jaroslav a DEVEROVÁ, Lenka. *Právnické osoby v novém občanském zákoníku: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2013. ISBN: 978-80-7400-445-2.
12. ŠTENGLOVÁ, Ivana; HAVEL, Bohumil; CILEČEK, Filip; KUHN, Petr a ŠUK, Petr. Zákon o obchodních korporacích: komentář. 2. vydání 2017. V Praze: C.H. Beck, 2017. ISBN: 978-80-7400-540-4.
13. ŠTENGLOVÁ, Ivana; HAVEL, Bohumil; CILEČEK, Filip; KUHN, Petr a ŠUK, Petr. Zákon o obchodních korporacích: komentář. 3. vydání. Praha: Beck, 2020. ISBN: 978-80-7400-799-6.
14. ŠVESTKA, Jiří; DVOŘÁK, Jan; FIALA, Josef; ŠEŠINA, Martin; WAWERKA, Karel et al. Občanský zákoník: komentář. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019-. 1563 s. ISBN: 978-80-7598-656-6.
15. LAVICKÝ, Petr, BODEČKOVÁ, Jana, BREJCHOVÁ, Gabriela, BRIM, Luboš, ČERNÝ, Michal et al. *Občanský zákoník: komentář. I., Obecná část (§ 303-654)*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2020. ISBN: 978-80-7400-852-8.
16. LAVICKÝ, Petr; HANDRLICA, Jakub; SPÁČIL, Jiří; HULMÁK, Milan; FIALA, Roman et al. Občanský zákoník ..: komentář. V Praze: C.H. Beck, 2013-. ISBN: 978-80-7400-287-8.
17. PETROV, Jan; VÝTISK, Michal a BERAN, Vladimír. *Občanský zákoník: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019. ISBN: 978-80-7400-747-7.
18. PETROV, Jan, VÝTISK, Michal, BERAN, Vladimír, BAJER, Jan, BALARIN, Jan et al. *Občanský zákoník*. 2. vydání (1. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2022.
19. PETROV, Jan, VÝTISK, Michal, BERAN, Vladimír a kol. *Občanský zákoník*. 2. vydání (2. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2023.

Sborníky a příspěvky ve sborníku:

1. BÁLEK, Jiří. Kontrola prosazování koncernových zájmů ze strany orgánů řídící osoby. In ŠKRABKA, Jan a VACUŠKA, Lukáš (ed.). Právo v podnikání vybraných členských států Evropské unie. *Sborník příspěvků k XII. ročníku mezinárodní vědecké konference*. Praha: TROAS, s.r.o., 2020, s. 12-22, ISBN: 978-80-88055-10-5.
2. BÁLEK, Jiří. Position and role of internal audit within the business group controlling mechanisms. In ŠKRABKA, Jan a GRMELOVA, Nicole (ed.). *Challenges of Law in Business and Finance. Conference proceedings 13th International Scientific Conference "Law in Business of Selected Member States of the European Union"*. Bucharest, Paris, Calgary: ADJURIS – International Academic Publisher, 2021, s. 147-157, ISBN: 978-606-95351-1-0 (E-Book).
3. PRÁVO V PODNIKÁNÍ VYBRANÝCH ČLENSKÝCH STÁTECH EU (KONFERENCE) (12. : 2020 : PRAHA, Česko). *Právo v podnikání vybraných členských států Evropské unie: sborník příspěvků k XII. ročníku mezinárodní vědecké konference = Law in business of selected member states of the European Union*. Praha: Troas s.r.o, 2020. ISBN: 978-80-88055-10-5. ISSN 2571-4082.
4. ŠTENGLOVÁ, Ivana. Pokyny týkající se obchodního vedení kapitálových obchodních společností. In: *Sborník Karlovarské právnické dny*. č. 22. Praha: Linde, 2014. s. 37-47. ISBN: 978-80-7502-029-1.

Odborné články

1. BÁLEK, Jiří. Lead Independent Director – strážce nezávislosti, či přežitek corporate governance?. *Právní rozhledy*, 2023, č. 15-16, s. 547-551. ISSN: 1210-6410.
2. BĚLOHLÁVEK, Alexander J. Autonomie vůle v civilním právu, její ústavněprávní základ a upřednostnění částečné neplatnosti právního jednání před neplatností celkovou. *Právní rozhledy*, 2020, č. 23-24, s. 801-808. ISSN: 1210-6410.
3. BORKOVEC, Aleš. Corporate governance v roce 2004: inspirace z OECD. *Bulletin advokacie*, 2005, č. 2, s. 52-55. ISSN: 1210-6348.
4. ČECH, Petr, ČERNÁ, Stanislava. Ke způsobům prosazování rozhodujícího vlivu v ovládané akciové společnosti, jeho podmínkám a důsledkům. *Obchodněprávní revue*, 2009, č. 1, s. 10-17. ISSN 1803-6554.
5. ČERNÁ, Stanislava. Ovlivnění jako klíčový pojem českého koncernového práva. *Rekodifikace & praxe*. 2014, roč. 2, č. 1, s. 14–17. ISSN 1805-6822.

6. ČERNÁ, Stanislava. O variantách uspořádání podnikatelského seskupení. 1/2015. *Časopis pro právní vědu a praxi*. Brno. s. 14-18. ISSN: 1805-2789.
7. ČERNÁ, Stanislava. Kde jsou hranice obchodního vedení?. *Právní fórum*, 2008, č. 11, s. 453-459. ISSN: 1214-7966.
8. ČERNÁ, Stanislava. O koncernu, koncernovém řízení a vyrovnání újmy. *Obchodněprávní revue*, 2014, č. 2, s. 33-41. ISSN 1803-6554.
9. ČERNÁ, Stanislava. Výbory pro audit v zahraničních a tuzemských akciových společnostech. *Obchodněprávní revue*, 2010, č. 8, s. 223-232. ISSN 1803-6554.
10. DĚDIČ, Jan, LASÁK, Jan. Monistický systém řízení akciové společnosti: výkladové otazníky (2. část). *Obchodněprávní revue*, 2013, č. 4, s. 97-105. ISSN 1803-6554.
11. DĚDIČ, Jan, and Vlastimil PIHERA. Odpovědnost členů výboru pro audit. Online. Auditor. 2(2020), 12-23. ISSN: 1210-9096. Dostupné z: https://www.kacr.cz/file/6004/2020-auditor-2.pdf. [citováno 2021-10-03].
12. ELIÁŠ, K. Hodnotový výklad zákona a inspirace ze starých textů. *Bulletin advokacie*. 2010, č. 9, s. 25-31. ISSN 1210-6348.
13. POKORNÁ, Jarmila. Dozorčí rada akciové společnosti a ochrana práv menšinových akcionářů. *Bulletin advokacie*, 2003, č. 1, s. 68-72. ISSN 1210-6348.
14. GÜRLICH, Richard. Akciová společnost – představenstvo a dozorčí rada. *Novinky z rekodifikace - advokátní kancelář GÜRLICH & Co.*, 2014, č. 28, s. 1.
15. GRUBER, Johannes Peter. Die Zustimmung des Aufsichtsrats im Konzern. *Aufsichtsrat aktuell*. 2/2021.
16. HAVEL, Bohumil. Chiméra neproniknutelnosti obchodního vedení ve společnosti s ručením omezeným (?). *Obchodněprávní revue*, 2019, č. 6, s. 151-155. ISSN: 1803-6554.
17. HAVEL, Bohumil. Quo vadis obchodní vedení. *Obchodněprávní revue*. 2010, č. 3, s. 70-74. ISSN: 1803-6554.
18. HURYCHOVÁ, Klára. OECD zveřejnila revidované Principy corporate governance. *Obchodněprávní revue*, 2015, č. 10, s. 302-304. ISSN: 1803-6554.
19. JOSKOVÁ, Lucie. Rozdělení působnosti v rámci kolektivního orgánu a jeho dopad na odpovědnost. *Bulletin advokacie*, 2014, č. 7-8. ISSN: 1210-6348
20. KRECHT, Jaroslav. K normativní imperfekci. *Právní rozhledy*. 2014, č. 19, s. 676-678. ISSN: 1210-6410.
21. NEMANSKÝ, Jan. Přenesení působnosti provést organizační změnu na dozorčí radu – je to dobrý nápad?. *Bulletin advokacie*, 2023, č. 7-8, s. 37-40. ISSN: 1210-6348

22. SEVERA, Tomáš. Povinnost zřídit výbor pro audit a kdo ji má. Online. *Interní auditor*. 2016. 2/2016. 2-6. Dostupné z: https://www.interniaudit.cz/download/diskuze/pdfclanky/diskuse.12-povinnost-severa-tomas.pdf. [citováno 2021-10-03].
23. ŠTAŇKO, Silvie. Český model správy akciové společnosti – zlatá střední cesta?. *Obchodněprávní revue*, 2021, č. 4, s. 249-254. ISSN 1803-6554.
24. ŠUK, Petr. Kogentnost a dispozitivita korporátního práva – hledání hranic. *Ad Notam*, 2019, č. 3, s. 3-12. ISSN: 1211-0558.
25. REUTER, Alexander. Entlastet die Zustimmung des Aufsichtsorgans den Geschäftsleiter im Rahmen der Business Judgment Rule?. *Neue Zeitschrisft für Gessellschaftsrecht*. 2/2023.
26. ŘEHÁČEK, Oldřich. Jednání členů představenstva akciové společnosti a obchodní vedení akciové společnosti. *Bulletin advokacie*. 2008, č. 5, s. 22-27. ISSN 1210-6348.
27. PIHERA, Vlastimil, KOKEŠ, Jiří. Výbor pro audit v aktuální perspektivě českého práva obchodních korporací. Obchodněprávní revue, 2019, č. 9, s. 213-218. ISSN 1803-6554.
28. ZVÁRA, M. Udílení pokynů jednatelům společnosti s ručením omezeným ve vztahu k obchodnímu vedení společnosti v českém a rakouském právu. Obchodněprávní revue. 2019, č. 4, s. 85-90. ISSN 1803-6554.

Zahraniční odborné články:

1. BAYLESS, Manning. The Business Judgement Rule in Overview. Symposium: Current Issues in Corporate Governance. Online. *Ohio State Law Journal*. 1984, vol. 45, Issue 3, 615-628. Dostupné z: https://heinonline.org/HOL/P?h=hein.journals/ohslj45&i=627. [citováno 2021-10-03].
2. BRENDER, Nathalie, YZEIRAJ, Bledi, FRAGNIERE, Emmanuel. The management audit as a tool to foster corporate governance: an inquiry in Switzerland. Online. *Managerial Auditing Journal*. 2015, 30(8/9), 790. Dostupné z: https://doi.org/10.1108/maj-03-2014-1013. [citováno 2021-11-07].
3. BRUNER, Christopher M. Is the Corporate Director's Duty of Care a 'Fiduciary' Duty? Does it Matter? Online. *SSRN Electronic Journal*. 2013. ISSN 1556-5068. Dostupné z: doi:10.2139/ssrn.2237400. [citováno 2021-10-03].
4. CLARK, Myrtle, GIBBS, E. Thomas, SCHROEDER, G. Richard. How CPAs evaluate internal auditors. *The CPA Journal (pre-1986)*. 1981, Vol. 51 No. 7.

5. DEMAN, Robin, JORISSEN, Ann, LAVEREN, Eddy. Board Monitoring in a Privately Held Firm: When Does CEO Duality Matter? The Moderating Effect of Ownership. Online. Journal of Small Business Management. Dostupné z: https://doi.org/10.1111/jsbm.12251. [citováno 27.10.2020].
6. DEMAN, Robin, JORISSEN, Ann, LAVEREN, Eddy. Board Monitoring in a Privately Held Firm: When Does CEO Duality Matter? The Moderating Effect of Ownership. Online. *Journal of Small Business Management*. Dostupné z: https://doi.org/10.1111/jsbm.12251. [citováno 2020-10-27].
7. DEWAELHEYNS, Nico, VAN HULLE, Cynthia. Capital structure adjustments in private business group companies. Online. *Applied Financial Economics*. Dostupné z: https://doi.org/10.1080/09603107.2012.654912. [citováno 2020-10-27].
8. DI GENNARO, Mauro. The Role of Internal Audit on Corporate Governance. Case: Fiat Group. Online. *International In-House Counsel Journal*. 2007, vol. 1, no. 2, Winter 2007, [i]-[vii]. Dostupné z: https://heinonline.org/HOL/P?h=hein.journals/iihcj1&i=274. [citováno 2021-10-03].
9. DUBE, Indrajit. Is Corporate Governance the Answer to Corporate Structural Failure?. Online. *US-China Law Review*, vol. 8, no. 5, 2011. Dostupné z: https://heinonline.org/HOL/P?h=hein.journals/uschinalrw8&i=422. [citováno 2023-04-30].
10. ELBERG, Shana, LAUKITIS, Lisa, MAYER-CESIANO, Maxim. Meagher & Flom LLP. What Exactly Is an Independent Director?. Online. 17. 3. 2022, *Harvard Law School Forum on Corporate Governance*. Dostupné z: https://corpgov.law.harvard.edu/2022/03/17/what-exactly-is-an-independent-director/. [citováno 2022-12-18].
11. GORDON, Jeffrey N. The Rise of Independent Directors in the United States, 1950-2005: Of Shareholder Value and Stock Market Prices. Online. *Stanford Law Review 59*, no. 6 (2007). Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/40040395. [citováno 2023-06-04].
12. HENNING, Peter, HENNKE, Peter. Lead Independent Director. *BOARD - Zeitschrift für Aufsichtsräte in Deutschland*, 22. 8. 2022, 4/2022.
13. HERTIG, Gerard. Corporate Governance in the United States as Seen from Europe. Online. *Columbia Business Law Review*, vol. 1998, no. 1, 1998. Dostupné z: https://heinonline.org/HOL/P?h=hein.journals/colb1998&i=43. [citováno 2023-04-30].
14. HOPT, Klaus J. Corporate Governance in Europe: A Critical Review of the European Commission's Initiatives on Corporate Law and Corporate Governance. Online. *New*

York University Journal of Law and Business, vol. 12, no. 1, 2015. Dostupné z: https://heinonline.org/HOL/P?h=hein.journals/nyujolbu12&i=143. [citováno 2023-04-30].

15. HSU, Yuan-Teng Lee, LIN, Cheng-Few, NING, Chih-Yung Tang. Lead Independent Director and Earnings Management. Online. *European Financial Management*, 28. 4. 2022, Forthcoming, In SSRN. Dostupné z: http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4095513. [citováno 2022-12-18].
16. KALSS, Susanne. Leitung und Überwachung im Konzern, *Aufsichtsrataktuell*. Wien: Linde, 3/2009.
17. KRANE, Ronja, EULERICH, Marc. Going Global: Factors Influencing the Internationalization of the Internal Audit Function. Online. *SSRN Electronic Journal*. 2019. Dostupné z: https://doi.org/10.2139/ssrn.3385346. [citováno 2021-11-07].
18. MENDOZA, Jose Miguel, VAN DER ELST, Christoph, VERMEULEN, Erik P.M. Entrepreneurship and Innovation: The Hidden Costs of Corporate Governance in Europe. Online. *South Carolina Journal of International Law and Business*, vol. 7, no. 1, 2010, s. 2. Dostupné z: https://heinonline.org/HOL/P?h=hein.journals/scjilb7&i=3. [citováno 2023-04-30].
19. MUSTAFA, Fairouz Mohammed, AL-NIMER, Munther Barakat. The Association between Enterprise Risk Management and Corporate Governance Quality: The Mediating Role of Internal Audit Performance. Online. *Journal of Advanced Research in Law and Economics*. 2018, 9(4), 1387. ISSN 2068-696X. Dostupné z: doi:10.14505//jarle.v9.4(34).27. [citováno 2021-10-04].
20. PLOUHINEC, Marion. The Role of the Lead Independent Director. Online. *Harvard Law School Forum on Corporate Governance*, 2018. Dostupné z: https://corpgov.law.harvard.edu/2018/11/25/the-role-of-the-lead-independent-director/. [citováno 2022-12-10].
21. SAENGER, Ingo. Conflicts of Interest of Supervisory Board Members in a German Stock Corporation and the Demand for Their Independence. Online. *Corporate Governance Law Review*, vol. 1, no. 1, 2005. HeinOnline. Dostupné z: https://heinonline.org/HOL/P?h=hein.journals/crpgvrn1&i=162. [citováno 2023-06-11].
22. SCHIMA, Georg. Zustimmungsvorbehalte als Steuerungsmittel des Aufsichtsrates in der AG und im Konzern, *GesRZ.* 2012.
23. STOBBE, Antje. Why German companies should embrace the role of lead independent director. Online. *Allianz Global Investors*. 31. 3. 2022. Dostupné z:

https://www.allianzgi.com/-/media/allianzgi/globalagi/editorial/german-lead-independent-directors/202206-astobbe-lead-independent-directors.pdf?rev=69e2870323bd4005804d7fd149852bb0&hash=C8D3D3930422D97CE14026E80DFEA28C. [citováno 2022-12-18].

24. SPEECKAERT, Patrick. Corporate Governance in Europe. Online. *Fordham Finance, Securities & Tax Law Forum*, vol. 2, 1997. Dostupné z: https://heinonline.org/HOL/P?h=hein.journals/fjcf2&i=41. [citováno 2023-04-30].
25. PELLICANI, Damasceno Aline, KALATZIS, Aquiles Elie Guimarães, ALDRIGHI, Dante Mendes. Family Control, Pyramidal Ownership and Investment-Cash Flow Sensitivity: Evidence from an Emerging Economy. Online. *Emerging Markets Finance and Trade*. Dostupné z: https://doi.org/10.1080/1540496X.2019.1648249. [citováno 2020-10-27].
26. PLOUHINEC, Marion. The Role of the Lead Independent Director. Online. *Harvard Law School Forum on Corporate Governance*, 2018. Dostupné z: https://corpgov.law.harvard.edu/2018/11/25/the-role-of-the-lead-independent-director/. [citováno 2022-12-10].
27. PUFFENDORF, Samuel. On the Duty of Man and Citizen according to Natural Law (Cambridge Texts in the History of Political Thought) (J. Tully, Ed.; M. Silverthorne, Trans.). Cambridge: *Cambridge University Press*. ISBN: 9781316160800.
28. VADASI, Christina, BEKIARIS, Michalis, ANDRIKOPOULOS, Andreas. Corporate governance and internal audit: an institutional theory perspective. Corporate Governance: The International *Journal of Business in Society*. Online. 2019, 20(1), 175–190. Dostupné z: https://doi.org/10.1108/cg-07-2019-0215. [citováno 2021-11-07].
29. YASUI, Takahiro. Corporate Governance of Financial Groups. Online. OECD Corporate Governance Working Papers. Dostupné z: https://doi.org/10.1787/5jlv1m6zq3nx-en. [citováno 2020-10-27].
30. WILLI, Joachim. The Liability of Supervisory Board Directors in Germany. Online. *International Lawyer (ABA)*, vol. 25, no. 1, Spring 1991. HeinOnline. Dostupné z: https://heinonline.org/HOL/P?h=hein.journals/intlyr25&i=55. [citováno 2023-06-11].
31. WILLIAMSON, Oliver. Corporate Governance. Online. *Yale Law Journal* , vol. 93, no. 7, 1984. Dostupné z: https://heinonline.org/HOL/P?h=hein.journals/ylr93&i=1219. [citováno 2023-04-30].
32. WITTING, Chrostian. THE CORPORATE GROUP: SYSTEM, DESIGN AND RESPONSIBILITY. Online. *The Cambridge Law Journal*. 2021; 80(3):587-588.

doi:10.1017/S0008197321000787. Dostupné z: https://heinonline.org/HOL/Page?handle=hein.journals/camblj80&id=809&collection=journals&index=. [citováno 2024-1-6].

Tuzemské právní předpisy:

1. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.
2. Zákon, kterým se mění zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění zákona č. 458/2016 Sb., a další související zákony
3. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
4. Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů.
5. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů.
6. Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů (zákon o auditorech), ve znění pozdějších předpisů.

Doporučující a doprovodné tuzemské prameny práva:

1. Czech Institute of Directors. Kodex správy a řízení společností ČR (2018). Online. 2018. ISBN: 978-80-270-4403-0. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2018_Kodex-spravy-a-rizeni-spolecnosti-CR.pdf. [citováno 2023-04-30].
2. Důvodová zpráva k zákonu č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).
3. Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona kterým se mění zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění zákona č. 458/2016 Sb., a další související zákony.

Zahraniční právní předpisy:

1. Aktiengesetz vom 6. September 1965 (BGBl. I S. 1089), das zuletzt durch Artikel 13 des Gesetzes vom 11. Dezember 2023 (BGBl. 2023 I Nr. 354) geändert worden ist
2. Bundesgesetz vom 31. März 1965 über Aktiengesellschaften (BGBl. Nr. 98/1965), das zuletzt durch das Gesetz vom 26. Juli 2017 (BGBl. I Nr. 107/2017) geändert worden ist
3. H.R.3763 - Sarbanes-Oxley Act of 2002, [online]. [cit. 2022-12-18]. Dostupné z: https://www.congress.gov/bill/107th-congress/house-bill/3763

4. Investment Company Act of 1940, 15 U.S.C. §§ 80a-1, 80a-2(19), 80a-10 (2012). Online. Dostupné z: https://www.govinfo.gov/content/pkg/COMPS-1879/pdf/COMPS-1879.pdf. [citováno 2022-12-18].
5. SWISS CONFEDERATION 220 Federal Act of 30 March 1911 on the Amendment of the Swiss Civil Code [220 Bundesgesetz betreffend die Ergänzung des Schweizerischen Zivilgesetzbuches].

Právní předpisy Evropské Unie:

1. Doporučení Komise ze dne 15. února 2005 o úloze nevýkonných členů správní rady nebo členů dozorčí rady a o výborech správní nebo dozorčí rady společností kótovaných na burze. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32005H0162. [citováno 2024-2-27].
2. Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2464 ze dne 14. prosince 2022, kterou se mění nařízení (EU) č. 537/2014, směrnice 2004/109/ES, směrnice 2006/43/ES a směrnice 2013/34/EU, pokud jde o podávání zpráv podniků o udržitelnosti. Dostupné (online) na: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32022L2464. [citováno 2024-2-27].
3. Nařízení Rady (ES) č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001 o statutu evropské společnosti (SE). Online. EUR-Lex. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32001R2157. [citováno 2021-10-03].
4. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 ze dne 16. dubna 2014 o specifických požadavcích na povinný audit subjektů veřejného zájmu a o zrušení rozhodnutí Komise 2005/909/ES. Online. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32014R0537. [citováno 2024-14-04].

Judikatura

1. Rozhodnutí Klein v. HIG Capital (2018), Oracle Corp. Derivative Litig. (2018), Homefed Corp. Stockholder Litig. (2020), Voigt v. Metcalf (2020), J.P. Morgan (2005) and In re Goldman Sachs (2011), United Food and Commercial Workers Union v. Zuckerberg. Online. Dostupné z: https://www.clearygottlieb.com/news-and-insights/publication-listing/the-delaware-courts-evolving-view-of-director-independence. [citováno 2022-12-18].
2. Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 8. 2004, sp.zn. 29 Odo 479/2003.
3. Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 8. 2004, sp. zn. 29 Odo 479/2003.
4. Rozsudek Nejvyššího soudu ČR dne 27. 2. 2007, sp. zn. 29 Odo 1108/2005.

5. Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 3. 2011, sp. zn. 29 Cdo 4276/2009.
6. Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne: 30.11.2010, Sp. zn. / Č.j.: 29 Cdo 3376/2009.
7. Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 11. 4. 2012, sp. zn. 29 Cdo 3223/2010.
8. Rozsudek (Rc) Nejvyšší soud ČR - senát ze dne 25.01.2012 sp. zn. 29 Cdo 3661/2010.
9. Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 1. 2012, sp. zn. 29 Cdo 134/2011.
10. Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 10. 2015, sp. zn. 29 Cdo 250/2015.
11. Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 6. 2018, sp. zn. 29 Cdo 3325/2016.
12. Rozsudek (Rc) Nejvyšší soud ČR - senát ze dne 21.11.2018 sp. zn. 29 Cdo 5943/2016.
13. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 4. 2. 2019, sp. zn. 50 Cm 163/2018.
14. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 9. 2019, sp. zn. 31 Cdo 1993/2019.
15. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2005, č. j. 4 Afs 24/2003-81.
16. Rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 15. 8. 2019, sp. zn. 8 Cmo 85/2019.
17. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 10. 3. 2010, sp. zn. 29 Cdo 2533/2008.
18. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 12. 2005, sp. zn. 29 Odo 149/2005.
19. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. 4. 2006, sp. zn. 5 Tdo 94/2006.
20. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 6. 2009, sp. zn. 29 Cdo 3139/2007.
21. Usnesení (Rc) Nejvyšší soud ČR - senát ze dne 17.12.2014 sp. zn. 29 Cdo 3701/2012.
22. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 7. 2014, sp. zn. 29 Cdo 1104/2014.
23. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 5. 2015, sp. zn. 29 Cdo 5330/2014
24. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 3. 2017, sp. zn. 29 Cdo 4095/2016.
25. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 1. 2020, sp. zn. 27 Cdo 481/2019.
26. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 11. 2021, sp. zn. 27 Cdo 2887/2020.
27. Usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 19. 4. 2021, sp. zn. 22 Co 75/2021.

Dodatečné internetové zdroje:

1. Austrian Code of Corporate Governance. Online. Dostuný z: https://www.corporate-governance.at/uploads/u/corpgov/files/code/corporate-governance-code-012023.pdf. [citováno 2023-04-30].
2. Deutsches Aktieninstitut e.V. *Regierungskommission Deutscher Corporate Governance Kodex*. Online. Dostupné z: https://www.dcgk.de//files/dcgk/usercontent/en/download/code/220627_German_Corporate_Governance_Code_2022.pdf. [citováno 2023-04-30].

3. DELOITTE. EU audit legislation. Online. 2016. Dostupné z: https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Audit/gx-deloitte-eu-audit-legislation-overview.pdf. [citováno 2021-10-03].
4. DELOITTE. Audit Committees in Switzerland, Insights and Perspectives. Online. Dostupné z: https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ch/Documents/audit/ch-en-audit-audit-committees-in-switzerland.PDF. [citováno 2021-11-07].
5. Jazyková poradna Ústavu pro jazyk český. Pojem Řídicí. Online. Dostupné z: https://dotazy.ujc.cas.cz/odpovedi/?id_klicove_slovo=1159&filter=1. [citováno 2024-05-01]
6. Komise pro bankovní dohled Basilej. Guidelines Corporate Governance Principles for Banks. Online. 7/2015. In www.bis.org. Dostupné z: https://www.bis.org/bcbs/publ/d328.pdf . ISBN 978-92-9197-126-8. [citováno 2023-01-07].
7. Mise SEC. Online. Dostupné z: https://www.sec.gov/about/what-we-do. [citováno 2023-06-04].
8. NASDAQ Stock Market, požadavky corporate governance. Online. Dostupné z: https://listingcenter.nasdaq.com/rulebook/nasdaq/rules/nasdaq-5600-series. [citováno 2023-06-04].
9. NYSE, 303A.01 Independent Directors, In NYSE Listed Company Manual. Online. Dostupné z: https://nyseguide.srorules.com/listed-company-manual/document?treeNodeId=csh-da-filter!WKUS-TAL-DOCS-PHC-%7B0588BF4A-D3B5-4B91-94EA-BE9F17057DF0%7D--WKUS_TAL_5667%23teid-69. [citováno 2023-06-04].
10. OECD. G20/OECD Principles of Corporate Governance. Online. OECD Publishing, Paris, 2015. Dostupné z: http://dx.doi.org/10.1787/9789264236882-en. [citováno 2023-04-30].
11. Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj („*Organisation for Economic Co-operation and Development*“). Online. Dostupné z: https://www.oecd.org/about/. [citováno 2024-05-01].
12. SAP – Lead Independent Director FAQ. Online. Dostupné z: https://www.sap.com/investors/en/governance.html?pdf-asset=a6e8bed8-197e-0010-bca6-c68f7e60039b&page=1. [citováno 2022-12-18].

13. Stanovy ČEZ, a.s. Online. Dostupné na: https://www.cez.cz/edee/content/file/investori/stanovy_cez_cz.pdf. [citováno 2024-02-27].
14. Stanovisko ČNB K obsazení správní rady investičních společností a samosprávných investičních fondů z hlediska řídicího a kontrolního systému, ze dne 2. 3. 2022, ID: RS2022-03. Online. In cnb.cz. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/legislativni-zakladna/stanoviska-k-regulaci-financniho-trhu/RS2022-03/#:~:text=t%C5%99i%20%C4%8Dleny%2C%20nebo-,v%20p%C5%99%C3%ADpad%C4%9B%20jednoho%20v%C3%BDkonn%C3%A9ho%20%C4%8Dlena%20spr%C3%A1vn%C3%AD%20rady%20a%20jedn%C3%A9%20jin%C3%A9,SIF%20m%C3%A1%20nejm%C3%A9n%C4%9B%20dva%20%C4%8Dleny. [citováno 2022-12-10].
15. Škoda Auto, a.s. *Výroční zpráva 2023*. Online. Dostupné z: https://cdn.skoda-storyboard.com/2024/03/Skoda_Auto-Annual_Report-2023_CZ_eeb13d52.pdf#?s_aid=951hilhf-5xcr-5vy3-kvxp-hq5dmjsop8a2_260_1. [citováno 2024-03-31].
16. U.S. Securities and Exchange Commission – Lead Independent Director Charter. Online. Dostupné z: https://www.sec.gov/Archives/edgar/data/1726711/000121390021033346/ea142958ex99-2_aditx.htm#:~:text=The%20Lead%20Independent%20Director%20coordinates,Board%20of%20Directors%20may%20determine. [citováno 2023-06-04].
17. The Informal Company Law Expert Group (ICLEG). Report on the recognition of the interest of the group. Online. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/icleg_recommendations_interest_group_final_en_0.pdf. [citováno 2020-10-27].
18. ISO 31000 Risk management. Online. Dostupné z: https://www.iso.org/iso-31000-risk-management.html. [citováno 2024-2-27].
19. Ministerstvo životního prostředí. Udržitelný rozvoj. Online. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/udrzitelny_rozvoj. [citováno 2024-2-27].
20. THE INSTITUTE OF INTERNAL AUDITORS. *Mandatory Guidance*. Definition of internal auditing. Online. 2021. Available from: https://global.theiia.org/standards-guidance/mandatory-guidance/Pages/Definition-of-Internal-Auditing.aspx. [citováno 2021-10-03].

21. Zápis z jednání dozorčí rady společnosti Siemens Enegry AG (Supervisory Board of Siemens Energy AG). Online. 2020. Dostupné z: https://assets.siemens-energy.com/siemens/assets/api/uuid:3188aad8-cc55-4401-b254-c39104c94f91/se-ag-hv2021-broschure-aufsichtsrat-en-web.pdf. [citováno 2022-12-18].
22. Zápis z jednání dozorčí rady společnosti Fresenius Medical Care (Supervisory Board of Fresenius Medical Care AG & Co. KGaA). Online. Dostupné z: https://www.freseniusmedicalcare.com/fileadmin/data/com/pdf/investors/Hauptversammlung/2021/Beschreibung_Lead_Independent_Director_EN.pdf. [citováno 2023-06-18].

Konzultace:

1. Konzultace autora s prof. JUDr. Stanislavou Černou, CSc. ze dne ze dne 13.09.2022.
2. Konzultace autora s prof. JUDr. Stanislavou Černou, CSc. ze dne ze dne 11.12.2023.